

Moartea lui Mihai Viteazul

Dimitrie Bolintineanu

Pe câmpia Turzii, pe un verde plai,
Tabără oștirea marelui Mihai.
Acolo, în cortu-i, domnul se gândește:
Fericirea țării inima-i răpește.
Are-o presimțire ce l-a turburat
Și pe mâna-i mândră capul a plecat.
În deșert speranța inima-i răsfață;
Lacrimile udă gânditoarea-i față.
Înaintea celor ce îl ocolea,
Cu o mantă d-aur el se ascundea.
Către căpitani ce îl înconjoară:
- "Dragii mei! Iertați-mi astă lacrimioară!
E o slăbiciune de care roșesc
Toți câți au un suflet tare, bărbătesc.
Însă sunt minute când natura cere
De la cel mai tare partea-i de durere...
Astăzi pot să număr mai la nouă ani
De când noi ne batem cu atâți dușmani.
Este-adevărat, am făcut, în lume,
Neamului acesta cel mai mare nume.
Însă, ce-i mărirea, fără de folos?
Ceea ce-i în noapte focul mincinos!
Singură mărirea nu-i destulătoare,
Nu voi foc de stele, ci voi foc de soare.
Câte mii de inimi moartea n-a-nghetăat?
Și în câte case dorul n-a intrat?
Țara este-n lacrimi și se pustiește.
Floarea tinerimii câmpul învelește.
Și în raza slavei unde strălucim,
Văz, pe nesimțite noi ne mistuim!
Astăzi lupta noastră orice luptă curmă;
Ea va fi lovirea cea mai de pe urmă.
Astăzi este timpul ca să isprăvim.
Sau români ne pierdem, sau români trăim!"

Asfel le vorbește... Dar doi soli sosiră,
Doi trimiși ai Bastei. Căpii toți ieșiră.

- "Basta vă trimite? Spuneți ce dorește!
Basta, iară Basta!... nu mai isprăvește!"
- "Ce dorește? zice unul din călăi,
Basta poruncește la vasalii săi!"
- "Să pornești îndată banda ta în țară!"

Îi răspunse celalt cu o vorb-amară.
- "Mergeți, zise domnul, l-al vostru stăpân!
Spuneți-i că nu e încă un român
Care să dea arma pân-a nu se bate!
De-i bărbăt, aice vie a combate!"
- "Este timp!..." șoptește un ucigător.
Celalt trage iute paloșul ușor
Și c-o lovitură repede și tare
Îl împlântă-n sânul eroului mare.
Căpitanii iute sar, mi-l înconjur,
Dar Mihai le zice: "Fraților, eu mor...
Spuneți doamnei mele să nu se mâhnească
Și-n iubirea țării fiii mei să-i crească.
Când vor fi în vârstă, să le spuie ea
Că nu voi răzbună pentru moartea mea;
Numai pentru țară și neatârnavare
Sânul lor să simtă sfânta răzbunare!
Iară voi, tovarăși, mie îmi jurați
Niciodată mâna cu străin să dați!"

La aceste vorbe cade-ntr-al său sânge.
Toat-a lui oștire cu durere-l plânge.
Apele pe cale stau și se opresc;
Păsările-n aer triste ciripesc.
Moartea cu-a ei mână fața lui atinge;
Inima-i îngheață, vorba i se stinge.
Iar viața-i mândră zboară către nori,
Ca mirosul dulce unei stinse flori.